

такі проблемні вислови як: «Декрет - і кар'єра закінчена! Навіщо взагалі призначати жінку на управлінську посаду?», «Жінки не здатні приймати складні управлінські рішення», «Та вона отримала цю посаду завдяки зовнішності, які там знання?» та ін. Це застарілі погляди потрібно усувати задля майбутнього, де буде існувати повага до кожної особи, яка хоче працювати, незважаючи на її стать.

Список використаних джерел

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 02.05.2026).
2. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 02.05.2026).
3. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV : станом на 19 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (дата звернення: 02.05.2026).
4. Шиманська О. П. Проблеми гендерної рівності на ринку праці. *Вісник економіки*. 2024. № 2. С. 214–220. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/4792d7d6-ed17-4b60-b1ea-30af32b76986/content> (дата звернення: 03.05.2026).
5. Шевченко, З. В. (Уклад.). (2016). Словник гендерних термінів. Черкаси: видавець: Чабаненко Ю. URL: <https://a-z-gender.net/ua/xarasment.html>
6. Марценюк Т. Залучення жінок до військової освіти в Україні. *Наукові записки наукма. соціологія*. 2023. Т. 6. С. 52–54. URL: <https://nrps.ukma.edu.ua/article/view/291820/285132> (дата звернення: 03.05.2026).
7. Тінін Д. Деякі аспекти гендерної рівності у воєнний час: як війна змінює роль жінок у суспільстві. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. 2023. № 80. С. 433–436. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/297110/290044> (дата звернення: 03.05.2026).
8. Назарчук А. В. Змістовно-понятійна характеристика гендерної рівності у державній службі. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. 2024. № 83. С. 312–314. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/310111/301478> (дата звернення: 03.05.2026).

БАРОНІН Денис Борисович,

кандидат юридичних наук

суддя Індустріального районного суду міста Харкова,
м. Харків

НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ ПРО СТЯГНЕННЯ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗА ДОГОВОРАМИ ПОЗИКИ ТА КРЕДИТУ

У 2025 році судова система України продовжувала стикатися з вкрай високим рівнем понаднормового навантаження на суддів [1]. Це призводить до збільшення

тривалості розгляду справ та, відповідно, знижує якість доступу до правосуддя в Україні.

Водночас, в умовах відбиття тривалої повномасштабної російської агресії, зменшення кількості населення України та гострого бюджетного дефіциту, українська держава не може вирішувати проблему надмірного судового навантаження виключно шляхом добору нових осіб на посади суддів. Для комплексного вирішення цієї проблеми необхідно знайти способи зменшення рівня судового навантаження, які, з одного боку, дозволять запровадити більш швидкі та економні судові процедури, а з іншого боку, не завдадуть шкоди доступу людей до правосуддя.

Упродовж 2025 року місцеві суди розглянули в порядку позовного провадження 356 тисяч справ щодо позик, кредитів та банківських вкладів, що складає більше половини від всіх справ позовного провадження [2, с. 6-7]. Згідно з даними в Єдиному державному реєстрі судових рішень за 2025 рік лише близько 5 тисяч справ цієї категорії стосуються банківських вкладів, а всі інші справи виникають саме з правовідносин позики та кредиту.

Тобто, понаднормове навантаження на суддів місцевих загальних судів значною мірою обумовлено стрімким збільшенням кількості справ щодо позики та кредиту. Згідно з чинною редакцією Цивільного процесуального кодексу України (далі - ЦПК) вищевказана категорія справ може розглядатися лише за правилами найбільш складного та тривалого виду провадження - позовного провадження.

Однак, найбільш ефективною судовою процедурою у цивільному судочинстві в аспекті поєднання швидкості та економії є не позовне, а наказне провадження. Згідно з ч. 3 ст. 19, ст. 167 ЦПК наказне провадження призначене для розгляду протягом п'яти днів справ за заявами про стягнення грошових сум незначного розміру, щодо яких відсутній спір або про його наявність заявнику невідомо.

Отже, з метою досягнення суттєвої процесуальної економії та зменшення навантаження на суди, доцільно було б передбачити у ЦПК можливість розгляду справ щодо стягнення заборгованості за позикою та кредитом в порядку наказного провадження. Такі зміни у процесуальному законодавстві також позитивно вплинуть на додаткові аспекти державної правової та фінансової політики, зокрема:

1) гармонізують законодавство України та українську судову практику з правовими нормами Європейського Союзу, де Регламентом ЄС № 1896/2006 від 12 грудня 2006 року передбачена видача національними судами аналогу судового наказу - Європейського платіжного ордеру (European Payment Order) у транскордонних справах щодо грошових вимог, які виникають, в тому числі, з договорів кредиту та позики [3];

2) сприятимуть швидкому зменшенню обсягу непрацюючих кредитів (Non-performing loans, NPLs), що є одним з євроінтеграційних зобов'язань України, пов'язаним із дотриманням економічних критеріїв вступу до Європейського Союзу [4, с. 2].

Звичайно, слід передбачити чіткі процесуальні фільтри для розгляду наведеної категорії справ в порядку наказного провадження. З урахуванням змісту пункту 5.9 рішення Конституційного Суду України від 22 листопада 2023 року № 10-р(П)/2023

[5] та зумовлених цим рішенням законодавчих змін до ч. 6 ст. 19 ЦПК, для розгляду справ щодо стягнення заборгованості за позикою та кредитом в порядку наказного провадження доцільно встановити розмір ціни позову у сумі, що не перевищує тридцяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Список використаних джерел

1. Інформація Ради суддів України про показники часу, необхідного для розгляду справ і матеріалів за 2025 рік, URL: https://rsu.gov.ua/mzs-2025_4-maps (дата звернення: 09.05.2026).
2. Аналітичний огляд Верховним Судом стану здійснення цивільного судочинства у 2025 році, URL: https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Analyze_KCS_2025.pdf (дата звернення: 09.05.2026).
3. Regulation (EC) No 1896/2006 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 creating a European order for payment procedure URL: https://publications.europa.eu/resource/cellar/3c11bbb1-7c91-40fa-a124-1f5f3ead614e.0020.02/DOC_29 (дата звернення: 10.05.2026).
4. Аналітична записка Дослідницької служби Верховної Ради України від 09 лютого 2026 року, URL: <https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/34020.pdf> (дата звернення: 10.05.2026).
5. Рішення Конституційного Суду України від 22 листопада 2023 року № 10-р(П)/2023 URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/10_r_2_2023_0.pdf (дата звернення: 10.05.2026).

БАТРАК Аліна Сергіївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту поліцейської
діяльності

Національна академія внутрішніх справ
м. Київ

Науковий керівник:

МИРОНЕНКО Валентина Петрівна,

кандидат юридичних наук, професор
доцент кафедри цивільного права та процесу
Національна академія внутрішніх справ,
м. Київ

ПРОБЛЕМИ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У СПРАВАХ ПРО ПЕРЕРАХУНОК ПЕНСІЙ ПРАЦІВНИКАМ СИСТЕМИ МВС

У системі права соціального забезпечення України одним із найважливіших та концептуально складних інститутів виступає пенсійне забезпечення осіб, які присвятили своє життя службі в органах Міністерства внутрішніх справ. Відповідно до статті 1 Конституції України, наша держава проголошена соціальною та